

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ  
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ  
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

**Кафедра педагогіки**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ  
УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

**«Наукові казки та наукові забави як ефективний засіб формування  
читацької компетентності й наукових уявлень в учнів початкової школи»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована  
до затвердження на засіданні кафедри педагогіки

*(Протокол № 9 від 22. 09. 25.)*

В.о. завідувачки кафедри

Дарія БІДА

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною  
радою

*(Протокол № 6 від 02.10.25 року)*

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

## **I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ**

**Найменування:** Освітня програма підвищення кваліфікації для учителів початкової школи «**Наукові казки та наукові забави як ефективний засіб формування читацької компетентності й наукових уявлень в учнів початкової школи**»

**Розробниця:** Біда Д. Д., доцентка кафедри педагогіки, кандидатка педагогічних наук, Заслужена учителька України.

**Мета:** розкрити перспективи впровадження наукової казки в інтегрованому освітньому середовищі початкової школи та сформувати базові вміння застосування її у навчальному процесі.

**Напрямок:** підвищення кваліфікації та розвиток професійних компетентностей, зокрема професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до освітньої політики сьогодення щодо забезпечення якісної шкільної освіти.

**Обсяг:** 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

**Форма навчання:** дистанційна.

**Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:** професійно-педагогічна; інформаційно-цифрова; предметно-методична; проєктувальна; організаційна; інноваційна.

**Місце надання освітньої послуги:** Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

**Очікувані результати навчання:**

- добирає наукові казки до уроку відповідно до компетентнісних стандартів;
- застосовує інструментарій для пізнання учнями світу природи засобами наукового дослідження;
- складає наукові казки самостійно/за допомогою ІІІ.

**Вид:** навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

**Вартість** (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для інших категорій.

**Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:** сертифікат. Слухачі отримують сертифікати відповідно до кількості прослуханих годин за умови проходження не менше 50 % програми.

## **II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

*Час за робочою навчальною програмою – 15 годин*

**Інтеграційно-мотиваційне заняття** (Практичне заняття – 2 год)

Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою спецкурсу. Формування очікувань учасників.

**Тема 1. Становлення феномену наукової казки як інноваційного засобу формування читацької компетентності, розвитку пізнавальної й емоційно-мовленнєвої сфери учнів початкової школи** (Лекція – 2 години)

### ***План лекції***

1. Генеза й сутнісні ознаки наукової казки. Історичні витоки наукової казки як педагогічного феномену.
2. Мультифункціональність наукової казки: пізнавальне навантаження, інструмент соціалізації, розвитку емоційного інтелекту, виховання екологічної свідомості, стимулювання творчої уяви та критичного мислення.
3. Типологія наукових казок:
  - пояснювально-явищеві – моделюють природні явища;
  - процесуально-технологічні – підводять до способів дії;
  - поняттєво-термінологічні – пояснюють сутність ключових понять і відмінності між ними;
  - ціннісно-етичні – торкаються правил співпраці, безпеки, відповідального ставлення до довкілля й ресурсів.
4. Наукова казка – засіб навчання, інноваційний дидактичний інструмент, що відповідає сучасним запитам початкової освіти.

**Тема 2. Методика використання наукової казки в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»** (4 год).

*(Лекція – 2 години; практичне заняття – 2 години)*

### ***План лекції***

1. Наукова казка як епіцентр навчального модуля, що структурує пізнавальну діяльність учнів.
2. Як читати наукові казки. Методи «очний контакт», «сторітелінг», «заверши казку», «діалог у парах», «правда й вигадка», «візуальний ряд» та ін.
3. Казка і гра. Що таке наукові забави та як їх інтегрувати у навчальний процес.

### ***План практичного заняття***

1. Вибір наукових казок та методу їх читання.
2. Визначення виховної та навчальної мети казки; наукових понять/умінь, які вона формує; явищ, які пояснює.
3. Добір наукових забав до казки відповідно до навчальної мети.

4. Презентація авторських методик, які включають елементи інсценізацій, моделювання, навчальних ігор, STEAM-інтеграції, театру читача, використання QR-кодів і т. і.

### **Тема 3. Вчимося/вчимо писати наукову казку.**

(Практичне заняття – 2 години)

#### ***План практичного заняття***

1. Аналіз моделі проєктування наукової казки.
2. Критичний оцінка та корекція змісту казок, написаних ІІІ.
3. Як навчити дітей писати наукові казки (*мозковий штурм*).

**Рефлексія.** Вибір теми для наукової казки та застосування до неї моделі проєктування. Вихідне діагностування (2 год).

**Самостійна робота** «Написання наукової казки до уроку (за вільно обраною темою) з використанням ІІІ або самостійно» (3 год).

**Контроль** за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

**Оцінювання** розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне. Слухачі виконують самостійну роботу.

### III. Розподіл годин за видами діяльності

| Назви тем                                                                                                                                                                                 | Кількість годин |          |           |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------|-------------------|
|                                                                                                                                                                                           | Усього          | Лекції   | Практичні | Самостійна робота |
| <b>Інтеграційно-мотиваційне заняття</b>                                                                                                                                                   | 2               |          | 2         |                   |
| <b>Тема 1.</b> Становлення феномену наукової казки як інноваційного засобу формування читацької компетентності, розвитку пізнавальної й емоційно-мовленнєвої сфери учнів початкової школи | 2               | 2        |           |                   |
| <b>Тема 2.</b> Методика використання наукової казки в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»                                                                                              | 4               | 2        | 2         |                   |
| <b>Тема 3.</b> Вчимося/вчимо писати наукові казки                                                                                                                                         | 2               |          | 2         |                   |
| <b>Рефлексія, вихідне діагностування</b>                                                                                                                                                  | 2               |          | 2         |                   |
| <b>Самостійна робота.</b> «Написання наукової казки до уроку (за вільно обраною темою) з використанням ШІ або самостійно»                                                                 | 3               |          |           | 3                 |
| <b>Усього годин:</b>                                                                                                                                                                      | <b>15</b>       | <b>4</b> | <b>8</b>  | <b>3</b>          |